

АВДИ́КОВИЧ Орест Львович (псевд. — Данило Троян; 16. 02. 1877, с. Дубківці, нині у складі с. Раштівці Гусятинського р-ну Терноп. обл. — 29. 10. 1918, Відень, похов. у Перемишлі, нині Польща) — письменник, педагог, літературознавець. Народився у сім'ї греко-католического священика московфіла орієнтації Л. Авди́ковича. Закін. Львів. гімназію та філос. факультет Львів. університету (1901), навч. також у Гірничій академії в м. Леобен (Австрія, 1898). Учителював у Перемишлі — спершу в польс., а від 1903 — в укр. гімназіях і водночас в укр. ліцеї для дівчат. Від 1905 — перший адміністратор і префект гімназій, інституту, а від 1909 — проф. гімназії. Був зав. укр. б-ки для учнів і куратором драм. гуртка, керував літ. секцією. Від 1908 — голова Перемишл. філії Товариства наук. викладів ім. П. Могили. Дебютував белетристич. нарисом «Шекс» у г. «Діло» (1898, 27, 28 трав.). Друкувався у львів. вид. «Руслан» та «Літ.-наук. вісник». У зб. оповідань «Поезія і проза» (Л., 1899), «Моя популярність» та інші оповідання» (Л., 1905) реалістично змалював життя дріб. шляхти й сільс. інтелігенції. У творах «Гуси», «До місяця», «Звечора», «Останні скарби» та ін. наближався до «нової школи» в укр. літературі поч. 20 ст., подаючи на основі діалогів, монологів психологізовані пластичні малюнки з життєвих випадків, концентруючи увагу на душев. зрушеннях, нюансах думок і почуттів героя. Під впливом польс. модерніста С. Пшибишевського А. звертається до відображення розірваної свідомості зневіреного в житті інтелігента в мініатюрах з химерним сюжетом або ж взагалі без фабули: лірич. медитацій, елегій чи потоку свідомості лірич. героя, який дослухається «музики своїх нервів»; до символічно-метафор. змалювання його фантаст. візій, поєднуючи натураліст. підхід до психол. аналізу з лірико-символ. експресією: «Нарис одної доби» (1899), «Нетлі», «Метелики» (обидва — 1900) «Демон руїни» (1901; усі — Львів). У прозі А. став предтечею прихильників укр. модерну, передусім «Молодої Музи». У виданих у Пере-

мишлі оповіданні «На згарищах» (1914) і містерії «Ой у рідному краю та на Дикому полі» (1918) засуджував імперіаліст. війну; тут реаліст. картини межують із фантаст. візіями й алегор. образами, взятими з християн. міфології. У низці творів А. є елементи містики. Йому належать літературознавчі розвідки «Огляд літературної діяльності Олександра Кониського» (1908) і «Форма писань Маркіяна Шашкевича» (1911; обидві — Перемишль).

Основні твори

З балу; На аудієнції; Останні скарби; Відлюдок; По дорозі; Така ...дурна справа // Образки з життя: Оповідання, новели, нариси. Л., 1989; Лев Васильович-Сапогівський: Єго житє і літературна діяльність // Діло. 1899, 4–7 серп.

Рекомендована література

1. Луцький О. Літературні новини в 1905 році // Світ. 1906. Ч. 2;
2. Перфецький Є. Орест Авди́кович // Наше минуле. 1918. № 3;
3. Крушельницький А. Посмертні оповідання Ореста Авди́ковича // Нові шляхи. 1929. Т. 2, № 4;
4. Коковський Ф. Початки літературної діяльності Ореста Авди́ковича // Назустріч. 1937. Ч. 18, 19;
5. Кирчів Р. Орест Авди́кович // Український календар 1973. Варшава, 1973;
6. Нахлік Є. Вразлива душа, упоєна поетичним жалем // Україна. 1989. № 49;
7. Його ж. Орест Авди́кович – письменник, літературознавець, педагог. Л., 2001;
8. Полек В. Біографічний словник Прикарпаття. Ів.-Ф., 1993.

В. Т. Полек, Є. К. Нахлік

Бібліографічний опис:

Авди́кович Орест Львович / В. Т. Полек, Є. К. Нахлік // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.]; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2001. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-42287>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України (докладніше).